

Te besluiten om:

1. De jaarstukken 2023, inclusief de bijbehorende jaarrekening 2023 en de jaarrekening in één oogopslag 2023 van de gemeente Doetinchem vast te stellen.
2. Van het resultaat van de jaarstukken 2023:
  - a. € 2.588.000 te bestemmen voor besteding in 2024 via de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten.
  - b. € 237.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling.
  - c. € 5.207.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve crisisherstelfonds.
  - d. € 1.350.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve vastgoedfonds.
  - e. € 2.304.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
3. Op grond van de Gemeentewet een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarstukken 2023.
4. Op grond van de Gemeentewet een afzonderlijke bijlage 'Voorstellen Rekenkamer in 2023' op te nemen in de jaarstukken 2023.
5. Aan de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten € 6.163.000 te onttrekken en deze ten gunste van de taakvelden te brengen en hiertoe de 5^e begrotingswijziging van 2024 vast te stellen.

Inleiding

Op grond van artikel 197 van de Gemeentewet legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af in het jaarverslag en de jaarrekening (samen: jaarstukken) over de realisatie van de door de gemeenteraad in de begroting vastgestelde beleidsvoornemens. Uw raad beoordeelt op grond van de jaarstukken of het college in overeenstemming met de in de begroting gestelde kaders heeft geopereerd. Ook dienen de jaarstukken (mede) ter beoordeling van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beheer en beleid. In de verantwoording geeft het college aan: wat de gemeente voor Doetinchem heeft bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat het heeft gekost (lasten en baten). De inrichting van de jaarstukken sluit aan bij de programma-indeling van de begroting. Door vaststelling van de jaarstukken 2023 ontlast uw raad op grond van artikel 199 van de Gemeentewet de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer.

2023 is het tweede jaar waarin uitvoering is gegeven aan de coalitieagenda 'Samen groeien in kwaliteit'. In deze jaarstukken wordt hierover verantwoording afgelegd.

Doetinchem 2036

Doetinchem is in trek als toplocatie in Oost-Nederland! In lijn met onze groeiambitie hopen we op korte en lange termijn in- en uitbreidingskansen te creëren voor bedrijven, waardoor (nieuwe) bedrijven zich kunnen vestigen of uitbreiden en daarmee de Doetinchemse arbeidsmarkt aantrekkelijk blijft. In 2023 is de 'woonvisie gemeente Doetinchem 2023-2036' vastgesteld, waarmee de basis is gelegd om Doetinchem als woongemeente nog aantrekkelijker te maken. De woonvisie richt zich zowel op een toekomstbestendige bestaande woningvoorraad als op de strategische toevoeging van nieuwe woningen. Met een mix van woningtypen realiseren we een passend aanbod voor alle doelgroepen.

In samenwerking met de ondernemersvereniging en de vastgoedvereniging hebben we in 2023 een toekomstvisie opgesteld om het centrum toekomstbestendig te maken. Deze visie wordt in 2024 aan uw raad voorgelegd.

Ook hebben we in 2023 het eerste deel van het proces van planvorming voor de gebiedsontwikkeling Spoorzone Doetinchem afgerond. Na een uitgebreid participatieproces met inwoners, bedrijven en andere stakeholders hebben we door middel van 'gebiedscafés' de ruimtelijke structuurschets Spoorzone Doetinchem opgesteld. Deze schets geeft een samenhangend beeld van wat we in de toekomst van dit gebied kunnen verwachten.

Sociale en veerkrachtige samenleving

Ondanks de grote kostenstijging in het sociaal domein als gevolg van de herijking van de plekprijzen, hebben we al onze inwoners in het afgelopen jaar de hulp en ondersteuning kunnen bieden die ze nodig hebben. Dit deden we in nauwe samenwerking met onze verbonden partijen. De afgelopen jaren hebben we belangrijke stappen gezet op het gebied van preventie, samen met onze partners. In 2023 hebben we voortgebouwd op deze basis met de vaststelling van het plan van aanpak voor onze lokale uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en zijn we gestart met de uitwerking van het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Verder hebben we gewerkt aan vroegsignalering aan het versterken van de bestaanszekerheid van onze inwoners. Ook hebben we waardevolle stappen gezet op het gebied van domein overstijgend werken, zoals de samenwerking met het fysiek domein, de voorbereidingen voor het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs, de educatieve agenda en integraal werken in de wijk. Omdat wij willen dat iedereen zich welkom voelt in onze gemeente is in 2023 gewerkt aan een inclusieve gemeente, waarin uitsluiting zoveel mogelijk voorkomen wordt en diversiteit wordt gewaardeerd. Tot slot is met input van culturele partners en inwoners de cultuurvisie 2024-2036 tot stand gekomen.

Aantrekkelijke, gezonde en duurzame leefomgeving

In 2023 werd de eerste omgevingsvisie vastgesteld. Hiermee is ook de ambitie voor Doetinchem 2036 centraal gesteld. Na diverse uitstellen is de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking getreden. Het jaar 2023 stond in het teken van de voorbereiding op die inwerkingtreding. Vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) hebben we in 2023 gewerkt aan een concretisering van de RES 1.0, waarin we streven naar een optimale mix van zon op gebouw, zon op veld en wind tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Met het programma 'bespaarhulp aan huis' hebben we in 2023 275 huishoudens in Doetinchem die te maken hebben/kunnen krijgen met energiearmoede voorzien van advies en waar nodig vervangend witgoed. Daarnaast vinden we het belangrijk om de samenleving te betrekken bij het beleid en de plannen van de gemeente en om ruimte te geven aan initiatieven vanuit de samenleving. Om hier gestructureerd vorm aan te geven, is in 2023 het participatiebeleid voorbereid.

Organisatie en financiën

In 2023 is er een reeks aan activiteiten ondernomen om te komen tot een organisatievisie: Groei door doen! Voor datagedreven werken hebben we in 2023 een databronnen-register opgezet en een visie datagedreven werken opgesteld. In deze jaarstukken treft u ook voor de eerste maal de door ons opgestelde rechtmatigheidsverklaring aan.

Financieel resultaat 2023

Het financieel resultaat bij deze jaarrekening ten opzichte van de eindwijziging 2023 bedraagt met name als gevolg van incidentele meevallers € 11.212.000 voordelig. Daarvan willen we € 2.588.000 bestemmen voor 2024, € 237.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling, € 5.207.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve crisisherstelfonds, € 1.350.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve vastgoedfonds en € 2.304.000 toe te voegen aan de algemene reserve. In de programma's beschrijven wij welke resultaten wij behaald hebben in 2023 en wat deze hebben bijgedragen aan de voorgenomen doelstellingen. In de jaarrekening wordt een toelichting gegeven op het rekeningresultaat en de bestemmingsvoorstellen. Nog steeds kampen we met onzekerheden voor de toekomst.

De oorlog in Oekraïne is helaas nog steeds gaande. Er zijn landelijk grote uitdagingen op het gebied van onder meer klimaat, onderwijs en de woningmarkt die vragen om investeringen voor de toekomst. Voor de gemeente is het onzeker welke taken hiervan door de gemeente moet worden uitgevoerd en of we hier vanuit het Rijk voldoende voor gecompenseerd worden. Door het positieve rekeningresultaat wordt de financiële positie (zie ook paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing) van de gemeente Doetinchem versterkt om te kunnen anticiperen op de genoemde onzekerheden.

Met dit voorstel vragen wij uw raad de jaarstukken 2023, inclusief de bijbehorende jaarrekening 2023 en de jaarrekening in één oogopslag 2023 vast te stellen.

Argumenten

1.1 Uw raad is bevoegd om de jaarstukken 2023 vast te stellen.

Volgens artikel 198 van de Gemeentewet stelt de raad de jaarrekening en het jaarverslag vast in het jaar volgend op het begrotingsjaar. De jaarrekening betreft alle baten en lasten van de gemeente. De Gemeentewet verplicht de gemeente om ieder jaar uiterlijk op 15 juli de door de gemeenteraad vastgestelde jaarstukken aan te bieden aan de provincie.

2.1a In de jaarrekening worden enkele bestemmingsvoorstellen gedaan.

Bij de jaarrekening blijkt ieder jaar dat er omstandigheden zijn waardoor budgetten niet volledig zijn benut. Deze middelen zijn vaak in het volgende jaar nog wel nodig om de vastgestelde beleidsdoelstellingen te realiseren. De 'onderbestedingen' die niet verrekend worden met specifiek daartoe ingestelde bestemmingsreserves, worden in principe toegevoegd aan de algemene reserve. Om te voorkomen dat de gewenste doelstellingen niet alsnog kunnen worden behaald in een volgend jaar, worden bestemmingsvoorstellen gedaan. Wij stellen u dan ook voor om de middelen (voor een bedrag van € 2.588.000) opnieuw beschikbaar te stellen in 2024, door dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten. Als uw raad er niet mee instemt om de genoemde middelen te bestemmen voor activiteiten in 2024, dan worden deze middelen alsnog ten gunste van de algemene reserve gebracht.

2.1b In de jaarrekening wordt voorgesteld om € 237.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling.

Bij de begroting 2023 is besloten om een bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling in te stellen van 1,5 miljoen voor een toekomstbestendige uitvoering van de ambitie Doetinchem 2036. Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor investeringen in expliciet gemeentelijk geïnitieerde vastgoedprojecten en of openbare ruimte bij verlieslatende projecten of ten behoeve van cofinanciering bij subsidieaanvragen voor Rijks- en provinciale subsidieregelingen in de fysieke leefomgeving. Afgesproken is dat deze bestemmingsreserve gevoed wordt tot een maximum van € 4.000.000 vanuit incidenteel beschikbaar gestelde middelen en toekomstige tussentijdse winstnemingen uit gemeentelijke grondexploitaties, mits het totale gemeentelijke rekeningresultaat positief is en de maximale hoogte van de bestemmingsreserve nog niet is bereikt. In deze jaarrekening wordt voldaan aan deze voorwaarden en daarom wordt voorgesteld om € 237.000 aan de bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling te onttrekken.

2.1c In de jaarrekening wordt voorgesteld om € 5.207.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve crisisherstelfonds.

Bij de eindwijziging 2022 is besloten om het doel van de bestemmingsreserve coronacrisis te verbreden naar een crisisherstelfonds. Op deze wijze kunnen middelen die een relatie hebben met een crisis breder ingezet worden om ook andere crises op een effectieve manier te beslechten. Net als afgelopen jaar stellen we dan ook voor om het resultaat op de opvang van Oekraïners ad € 5.207.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve crisisherstelfonds.

2.1d In de jaarrekening wordt voorgesteld om € 1.350.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve vastgoedfonds.

Bij de actualisatie van het vastgoedfonds in 2022 is als ontwikkelpunt opgenomen om het onderhoud niet alleen voortaan op pandniveau te gaan bepalen, maar generiek ook op een hoger onderhoudsniveau te brengen. Dit is belangrijk om te voorkomen dat door achterstallig onderhoud de kosten van herstel te zijner tijd groter zullen zijn dan de onderhoudskosten nu. Daarnaast is het goed onderhouden van de panden van belang voor de verhuurbaarheid. Voorgesteld wordt om een éénmalige storting van € 1,35 miljoen te doen om het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed naar een hoger plan te tillen.

3.1 Vanaf 2023 moet het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording opstellen, die opgenomen wordt in de jaarrekening.

Met ingang van de jaarrekening 2023 neemt de gemeente een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De basis is de (gewijzigde) Gemeentewet. Voorheen gaf op basis van de Gemeentewet de controlerend accountant een oordeel over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Door deze wetwijziging geeft de accountant nog uitsluitend een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Dit is geregeld in artikel 213, lid 3, Gemeentewet. Met één uitzondering. De accountant geeft in de controleverklaring een expliciet rechtmatigheidsoordeel over de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen (als bedoeld in artikel 17 van de Financiële verhoudingswet). Het rechtmatigheidsoordeel over de specifieke uitkeringen is wel gelijk aan voorgaande jaren en omvat een toets aan alle rechtmatigheidscriteria. De rechtmatigheidsverantwoording vindt u op pagina 182 van de jaarrekening. In de paragraaf bedrijfsvoering hebben wij beschreven welke acties wij ondernemen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.1 Door de inwerkingtreding van de Wet versterking decentrale rekenkamers is het college hiertoe verplicht.

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de inwerkingtreding is de regeling op grond waarvan gemeenten een rekenkamerfunctie konden hebben, vervallen. Tot en met 31 december 2023 had de gemeente Doetinchem een rekenkamercommissie. Gemeenten met een rekenkamercommissie moesten daarom overgaan naar een rekenkamer. In de wet is een overgangstermijn van een jaar opgenomen. Voor de gemeente Doetinchem betekende dit, dat er uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moest zijn. Op 21 december 2023 heeft uw raad dit besluit genomen ([raadsbesluit 2023-106](#)), waarmee de gemeente voldoet aan de nieuwe wetgeving. Door de inwerkingtreding van deze wet is het college verplicht jaarlijks een overzicht aan de raad te sturen van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven (artikel 185a, Gemeentewet). In het raadsbesluit adviseert de griffier aan het college dit overzicht bij de jaarstukken aan de raad aan te leveren. Het college onderschrijft dit advies. 2023 is daarmee het eerste jaar waarbij er uitvoering wordt gegeven aan dit artikel door de bijlage op te nemen in de jaarstukken.

5.1 Het college kan door de begrotingswijziging bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten over de budgetten beschikken

In de Eindwijziging 2023 zijn niet bestede budgetten overgeheveld aan de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten. In deze jaarrekening zijn enerzijds correcties doorgevoerd ten opzichte van de bij de eindwijziging overgeheveld budgetten, maar worden ook voorstellen gedaan voor nieuwe overhevelingen. Voorgesteld wordt om al deze aan de reserve doorgeschoven activiteiten toegevoegde budgetten weer te onttrekken aan de reserve. Per saldo wordt € 6.163.000 aan de reserve doorgeschoven activiteiten onttrokken en weer toegevoegd aan de diverse beleidsvelden. De organisatie kan hierdoor in 2024 direct beschikken over de budgetten in de juiste omvang.

Financiën

Het voorlopige resultaat 2023 bedraagt € 11.212.000. Bij de jaarrekening blijkt ieder jaar dat er omstandigheden zijn waardoor budgetten niet volledig zijn benut. Deze middelen zijn vaak in het volgende jaar nog wel noodzakelijk om de vastgestelde beleidsdoelstellingen te realiseren. De 'onderbestedingen' die niet verrekend worden met specifiek daartoe ingestelde bestemmingsreserves, worden in principe toegevoegd aan de algemene reserve. Om te voorkomen dat de gewenste doelstellingen niet alsnog kunnen worden behaald in een volgend jaar, worden bestemmingsvoorstellen gedaan. In december 2022 is de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten ingesteld. Het doel van deze reserve is het overhevelen van niet bestede budgetten voor specifieke activiteiten die over de jaargrens heen schuiven. Voorgesteld wordt om van het resultaat van de jaarstukken 2023 € 2.558.000 te bestemmen voor besteding in 2024 via de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten, € 237.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling, € 5.207.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve crisisherstelfonds, € 1.350.000 toe te voegen aan de bestemmingreserve vastgoedfonds en € 2.304.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Kanttekeningen

1.1 Wat als uw raad niet instemt met de jaarstukken 2023?

Dan verleent uw raad geen decharge aan het college voor het gevoerde beleid en beheer over 2023.

2.1a (Een deel van) de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten (€ 2.588.000) kan ook toegevoegd worden aan de algemene reserve.

Dit is mogelijk in plaats van deze middelen beschikbaar te houden voor het realiseren van vastgestelde beleidsdoelstellingen, maar dan zijn er onvoldoende middelen om de gewenste activiteiten af te ronden/te realiseren.

2.1c (Een deel van) de bestemmingsreserve crisisherstelfonds (€ 9.129.000) kan ook toegevoegd worden aan de algemene reserve.

Dit is mogelijk in plaats van deze middelen beschikbaar te houden voor verschillende vormen van ondersteuning als gevolg van andere crises.

Vervolg

Op het moment van opstellen van dit raadsvoorstel is de accountant nog bezig met de laatste controles. Tot op heden zijn er geen aanwijzingen dat de accountant geen goedkeurende verklaring gaat afgeven. Naar verwachting zal de accountant haar verklaring voor de behandeling in de gemeenteraad afgeven en dan zal deze toegevoegd worden aan de stukken.

Het vervolgproces ziet er als volgt uit:

Wanneer?	Wat?
5 juni 2024 (woensdag)	Informatieve raad
20 juni 2024	Beeldvormende raad
11 juli 2024	Besluitvormende raad

In de Gemeentewet is bepaald dat de gemeente vóór 15 juli de jaarstukken, controleverklaring en verslag van bevindingen van de accountant inlevert bij de provincie. Na vaststelling van de jaarstukken 2023 door uw raad op 11 juli 2024, worden deze stukken met het vaststellingsbesluit namens het college ambtelijk naar de provincie Gelderland gestuurd.

Bijlagen

1. Jaarstukken 2023 gemeente Doetinchem.
2. Jaarrekening 2023 in één oogopslag.
3. 5e begrotingswijziging 2024.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM